

Nagovor predsednika Državnega sveta Mitje Bervarja na vsakoletnem pohodu spomina in prijateljstva

(Bled, 8. februar 2015 ob 10.30)

Spoštovani udeleženci pohoda spomina in prijateljstva, spoštovani g. Janez Koselj, predsednik Območnega združenja VVS zgornja Gorenjska, spoštovani župan Bleda g. Janez Fajfar, lep pozdrav pripadnikom vseh domoljubnih združenj, spoštovani nastopajoči in ne na koncu, lep pozdrav vsem, ki v srcu dobro mislimo.....zelo me veseli, da ste me povabili medse in da lahko v imenu Državnega sveta RS in v svojem imenu prisostvujem letošnjemu svečanemu dogodku, posvečenemu kulturi in našemu največjemu pesniku - Francetu Prešernu.

Še posebej me veseli, da vam lahko spregovorim nekaj besed kot kulturnik in predsednik DS, v katerem zastopam kulturo in šport in sem ob tem tudi veteran vojne za Slovenijo. Tako kot lansko leto, se tudi letos nisem mogel udeležiti pohoda, vendar vam obljubim, da se bom pohoda spomina in prijateljstva sigurno udeležil v enem od naslednjih let.

Lahko rečemo da sta domoljubje in kultura pri nas, Slovencih, tesno prepletena. S pomočjo kulture smo se izoblikovali v to, kar danes smo - v narod s svojo lastno državo. S simboli kot so grb, zastava in himna izpričujemo svojo samobitnost in se, kot so športni in drugi uspehi, veselimo uspehov ter smo ganjeni in ponosni, kadar ob dvigovanju naše zastave zaslišimo Prešernovo Zdravljico, našo uradno himno.

Prešeren in mnogi zavedni Slovenci, so o vsem tem lahko le sanjali. Mi te sanje danes s ponosom živimo, a priznati si moramo, da imamo kar nekaj težav, kako voditi in upravljati s to dragoceno nacionalno stvarino – domovino.

Slovenci smo se konstituirali z jezikom. Primož Trubar je Slovencem pred 515 leti dal prvo knjigo, natisnjeno v slovenskem jeziku, s katero je želel v duhu časa v domačem jeziku ljudem približati vero. France Prešeren je nekaj stoletij kasneje slovenski jezik dvignil visoko na najvišjo umetniško raven. S sprejetjem njegove Zdravljice za svojo himno smo se Slovenci zavestno odločili, da nas Prešernove besede »edinost, sreča, sprava« ne ovirajo več pri tem, da si ne bi želeli, naj bo s sveta pregnan prepir.

Za slovenski kulturni praznik lahko z veseljem zatrdimo, da je praznik združevanja in povezovanja, zato je sam po sebi še toliko bolj dragocen. Danes smo vsi samo Slovenci in to v najplemenitejšem smislu izražanja in čutenja naše narodne zavesti. Brez te zavesti se v odločilnih trenutkih naše zgodovine ne bi bili sposobni postaviti v bran pravici do obstoja in izbojevanju bitk tako v vojnah kot na diplomatskem parketu. Brez naših pesnikov in pisateljev bi bili osiromašeni smisla nacionalnega boja in obstoja.

France Prešeren je naš jezik bistveno obogatil in pokazal da je v njem mogoče ustvarjati najzahtevnejše književne oblike. Njegove Poezije so svetinja slovenske duše. Iz njih so črpali moč vsi slovenski domoljubi. Zato moramo vselej, ko imamo v mislih domoljubje, s hvaležnostjo pomisliti na kulturo. Na tisto globoko čustvo, ki je predramilo Prešerna, da je z Zdravljico nazdravil »vsemu slovenskemu svetu«

Brez slovenske pesmi in besede ne bi bilo slovenske države. Ni naključje, da je v nedrjih društva slovenskih pesnikov in pisateljev nastal tudi prvi konstitutivni akt naše državnosti - pisateljska ustava, ki je spodbudila slovenski narod, da si je izglasoval in izbral svojo lastno državo.

Domovina je ena sama in mi, Slovenci, jo povezujemo s kulturo. V zgodovinskem spominu imamo zapisano, da so se okupatorji izkoreninjanja Slovenstva lotili najprej s prepovedjo slovenske govornice.

Tudi v današnjem svetu pa lahko z izgubljanjem lastne kulture nevarno izgubljam sam sebe in se utapljam v povprečnost. Kdor namreč pozabi na svoje korenine, na svojo identiteto, je lahek plen tujerodnih pridobitniških nagovarjanj in »vojn brez puške«.

Dragi udeleženci pohoda spomina in prijateljstva, drage Slovenke in Slovenci,

v vsakdanjem življenju se premalo zavedamo, da naše identitete ne ustvarjajo hipne vrednote in minljivi blišč, s katerim smo prepogosto le nekritični posnemovalci globaliziranih estetskih klišejev. Naša identiteta je veliko globlja in starejša, predvsem pa je edinstvena in zato neprecenljiva. Če to razumemo kot prednost, lahko na teh temeljih gradimo našo prihodnost, in naša dediščina lahko postane vsebina in forma.

Ob tem pa moramo na današnji dan dodati še, da je bistvo Slovenskega kulturnega praznika skrb za našo kulturno dediščino, ki so nam jo podarili predniki, predvsem pa ustvarjanje kulturne družbe, v kateri bomo lahko dostojno, srečno in zadovoljno živeli vsi Slovenci. To je pot naše nacionalne rasti naše države, ki se ne sme nikoli ustaviti.

Hvala za vašo pozornost.